

Randers Bykor

Firklang

18. årgang

December 2017

Nr. 4

Optakt til julen i Randers Sundhedscenter.

Firklang: Medlemsblad for Randers Bykor

Bladet sendes i en pdf-udgave som mail til korets medlemmer. Desuden kan det læses på Randers Bykors hjemmeside: www.randersbykor.dk.

Redigering og layout: Inger Schnetler

Billeder: Britt Simpson
Henrik Langballe
I. Schnetler

Næste nummer af Firklang er planlagt til at udkomme ultimo april 2017. Jeg håber, at korets medlemmer vil bidrage med indlæg til vores fælles blad og beder jer sende dem til adressen inger@schnetler.dk. Deadline: mandag den 23. april 2018.

Indholdsfortegnelse:

<i>Julekoncerter i to kirker:</i>	<i>Side</i>	<i>3</i>
<i>Grensten Kirke:</i>	-	3
<i>Ørum Kirke:</i>	-	7
<i>Julekoncert i Randers Sundhedscenter:</i>	-	9
<i>Jul på Kulturhuset:</i>	-	10
<i>En fantastisk korisk oplevelse:</i>	-	12
<i>Glædelig jul:</i>	-	14

Julekoncerter i to kirker

Af: Inger Schnetler

Grensten Kirke:

Randers Bykors første julekoncert i 2017 blev afholdt torsdag den 7. december i Grensten Kirke. Koncerten blev dirigeret af korets faste dirigent Niels Bastrup, og ved orglet og klaveret sad Kasper Walther Sørensen.

Selv om Grensten ligger tæt ved Randers, har koret ikke tidligere sunget i kirken.

Grensten Kirke klædt i vinterdragt.

Grensten Kirke ligger smukt på toppen af bakkerne, der skråner ned mod Gudenåen, og fra kirken er der på alle årstider en storslået udsigt over Gudenådalene.

Lidt om Grensten Kirkes historie: Grensten Kirke blev opført i 1885, og den erstattede en romansk kirke af granitkvadre, der formentlig var bygget i perioden 1150 – 1200 som de fleste danske landsbykirker. Den nuværende kirke er tegnet af arkitekt Tage Olivarius (1847 – 1905). Han var især kendt for byggeri af skoler, sygehuse og kirker på Randersegnen, og han stod f.eks. også for opførelsen af det gamle Løveapotek i Randers. Hans kirker er præget af tidens historicisme, hvor man anvendte forskellige stilarters sprog,

og de er typisk opført af røde mursten og har skifertag. Murstenene til Grensten Kirke kom fra Stærkjær Teglværk, der lå mellem Ulstrup og Bjerringbro. Herfra blev murstenene udskibet i pramme, der sejlede dem ned ad Gudenåen til landingsstedet syd for Grensten, hvor de blev læsset på hestevogne og kørt op til Grensten.

I våbenhuset står en runesten, der er ældre end den første romanske kirke i Grensten.

Stenen har ligget uden for den gamle kirkes indgangsdør, og den blev 1842 anbragt ved kirkegårdsdiget. Da den nuværende kirke stod færdig i 1885, blev stenen efter nogen tid rejst uden for kirken ved tårnets sydside. Ifølge Nationalmuseet stod den her fra 1899 til 1982. Runestenens indskrift lyder:

÷ tuki ÷ smiþr ÷ risþ × ÷ stin ÷ þisi ÷
aiftiR ÷ ÷ Rifla ÷ sun ÷ askis ÷
bianaR ÷ sunaR ÷ kup ÷ hiab ÷
þaRa ÷ salu ÷

Tóki Smiðr reisti stein þenna eptir
Hrifla, son Ásgeirs Bjarnar sonar.
Guð hjalpi þeira sálu.

Dansk oversættelse: Toke smed
rejste denne sten efter Revle, søn af
Esge, Bjørns søn. Gud hjælpe deres
sjæl. Runeeksperten mener, at
indskriften stammer fra den sene

vikingetid, mellem år 975 og 1025. Det antages, at den nævnte Toke smed også rejste en runesten ved Hørning vest for Århus. Runestenene er det ældste vidnesbyrd om kristendommen i Grensten, idet Gud nævnes i indskriften.

Døbefonten er typisk romansk og lavet af en udhulet og tilhugget granitblok. Den står på en fod, der er udsmykket med et ornament udformet som et reb. Døbefonten har måske været bemalet ligesom i mange romanske kirker. Døbefonten har formentligt først fået sin nuværende placering efter reformationen (1536). Det menes, at de fleste døbefonte har været anbragt midt i kirken mellem mandsdøren og kvindedøren. I senmiddelalderen blev døbefonten ofte flyttet til tårnrummet, der fungerede som en slags dåbskapel. Døbefonten er så dyb, at et spædbarn kunne komme helt ned i den, men senere fik man dåbsfad og dåbskande.

Det nuværende alter og altertavlens maleri er fra 1885. De to sidefløje på alteret er dog først kommet til i 1960'erne. Maleriet er af Oscar Mathiesen og bærer titlen "Den korsfæstede". Oscar Mathiesen levede 1861 - 1957 og havde en omfattende produktion bag sig, bl.a. maleriet "Den grundlovgivende Rigsdag" 1915 - 23 på

Christiansborg, udsmykning på Geologisk Museum i København, talrige malerier i ind - og udland samt flere altertavler.

Da kirken fejrede sit 50 års jubilæum i 1935, foranstaltede menighedsrådet en indsamling til anskaffelse af en syvarmet lysestage. I alt blev der indsamlet 311 kr. i menigheden. Lysestagen blev leveret af kunstsmed Knud Eibye i Odense og kostede 300 kr. I mange år stod lysestagen i koret på en søjle til venstre for alteret, men ved den store renovering i 2010 blev den flyttet ud i skibet og står nu til venstre for korbuen.

I koret er der fire mosaikvinduer. Anne Mette Rasmussen fra Dagsvad skænkede 55.000 kr., og de rakte til to vinduer. Senere lavede kunstneren Valdemar Foersom Hegndal (1916 - 2002) fra Risskov to vinduer mere uden beregning. De smukke mosaikker i vinduerne skal symbolisere stemningen morgen, middag, eftermiddag og aften og solens vandring fra øst til vest, når den skinner gennem vinduerne.

Kirken fik sit første orgel i 1907 fra orgelbygger A. C. Zachariasen i Århus. Det havde som i mange andre kirker 4 stemmer. Da det var udtjent, blev der i 1988 anskaffet et nyt orgel fra Bruno Christensen, Terkelsbøl. Orglet har syv stemmer.

Kirkeklokken er fra den gamle kirke og antagelig fra senmiddelalderen. Den var anbragt i den gamle kirkes vest gavl. Da man byggede den nuværende kirke, skulle tårnet være så højt, at klokken kunne høres i Stevnstrup, men det gamle Stevnstrup lå i læ for bakken mod Grensten, så det var alligevel svært at høre klokken. I de senere år er Stevnstrup vokset meget mod syd og kommet nærmere på kirken, så nu kan klokken bedre høres. Klokken blev støbt om i 1919. Den gamle klokke var uden indskrift, men den fik i 1919 indskriften: I Middelalderen blev jeg gjort - til Klokke for Grensten Kirke gjorde De smithske Støberier mig i Aar 1919. På siden af klokken står dette vers: Verden volder Storm og Strid Lykken der har stakket Tid Du o Gud har almagts Kræfter og din Fred vi higer efter. Klokke ring i Jesu Navn Sjæle hjem til Himlens Favn.

Julen er en tid med stærke traditioner, men traditioner skal også fornyes, og derfor bød Randers Bykors program på både gamle kendte julemelodier og velklingende julemusik af nulevende komponister.

Sognepræst Anne Kathrine Hanghøj Dam bød velkommen, og koncerten blev derefter indledt med N. F. S. Grundtvigs kendte julesalme "Dejlig er den himmelblå" med melodi af J. G. Meidell i et nyt og moderne arrangement af Niels Bastrup. Derefter fulgte "Det folk, som vandrer i mørke" med tekst fra Esajas 9:2 og musik af Per Skriver, nulevende dansk komponist, organist og korleder. Will Todd er en engelsk komponist og pianist, hvis musik allerede er kendt verden over, på trods af, at han endnu ikke er så gammel (født 1970). Til julekoncerten sang koret "The Lord is my Shepherd" med tekst fra Salme 23, "A Celtic blessing", begge stykker akkompagneret af Kasper Walther Sørensen på klaver, og "My Lord has Come", der blev sunget a cappella.

Publikum fik lejlighed til at synge med på den smukke adventssalme "Blomstre som en rosengård" med tekst af Grundtvig og melodi af J. P. E. Hartmann. Kasper Walther Sørensen sad ved orglet.

Kasper Walther spillede derefter Veni, veni Emmanuel arrangeret for orgel og saxofon af Magnus Plejdrup. Det må have krævet mange, mange timers øvning, og det var dybt imponerende, at et menneske kunne håndtere både orgel og saxofon samtidig.

Næste programpunkt var "O magnum mysterium" med musik af den amerikanske komponist Morten Lauridsen (f. 1943).

Randers Bykor, Niels Bastrup og Kasper Walther Sørensen i Grensten Kirke.

Kasper Walther Sørensen spillede derefter på orglet en improvisation over den nye julesang "Hvad er det, der gør jul til noget særligt" med musik af Peter Sander Andersen.

"Dejlig er jorden" med tekst af B. S. Ingemann og musik fra en schlesisk melodi blev sunget i A. Øhrwalls udsættelse, og det vil sige, at publikum synger med på melodien, og koret samtidig synger den flerstemmige korsats.

To kendte engelske Christmas Carols var også på programmet: "Hark! The Herald angels sing" med tekst af C. Wesley o.a. og musik af Felix Mendelssohn Bartholdy og "Deck the halls" med en walisisk melodi.

Koncerten blev sluttet af med "Luk julefreden ind" med tekst af Beathe Strands Barndorff og musik af Michael Bojesen.

De mange tilhørere kvitterede for koncerten med lange klapsalver, og Randers Bykor gav som ekstranummer "Snefløkke kommer vrimlende" med tekst af Jeppe Aakjær og melodi af Thorvald Aagaard i et arrangement af Niels Bastrup.

Stort set alle pladser i kirken var fyldt op med tilhørere, og der var da også trængsel i både våbenhuset og kirken, da menighedsrådet bød på forfriskninger til både publikum og kor efter koncerten. Det understregede dog kun den gode stemning, der var fra koncertens start.

Ørum Kirke:

Julekoncert i den smukt pyntede Ørum Kirke.

Hvor mange gange skal noget gentages, før man kan kalde det en tradition? Flere år i træk har Randers Bykor afholdt en julekoncert i Ørum Kirke, og for koret og forhåbentligt også for tilhørerne er denne koncert ved at høre med til en af de gode faste juletraditioner. I år fandt koncerten sted søndag den 17. december om aftenen.

Randers Bykors to eneste kirkekoncerter i år i december måned i år var i Ørum Kirke og Grensten Kirke, der på en måde ligger ganske tæt, og dog et godt stykke vej fra hinanden. Begge kirker ligger højt på bakkerne på hver sin side af Gudenåen. I luftafstand er der kun et par kilometers afstand mellem de to kirker, og ved hver kirke kan man ofte høre kirkeklokkerne fra den anden kirke. I virkelighedens verden er der dog noget længere mellem kirkerne, da Gudenåen fra gammel tid har dannet et skel, som ikke var så let at forcere. Skal man i dag fra den ene kirke til den anden, må man enten til Randers og køre over Gudenåen via motorvej E45 eller gennem byen og passere Rander Bro eller køre til

Langå og passere den bro, der blev bygget i 1965 til afløsning af den fredede Amtmand Hoppes Bro, der formodentlig er den ældste jernbetonbro i Danmark, en tur på 8,2 km til 8,6 km alt efter, hvilken vej man vælger. I dag ligger begge kirker i Randers Kommune, men fra gammel tid har de aldrig fungeret som nabokirker.

Efter at kirkeklokkerne havde ringet, bød organist Martin Nipgaard Hansen velkommen, og Randers Bykor opførte samme program som i Grensten Kirke.

Efter koncerten bød menighedsrådet kor og publikum på gløgg og "julebag", og man fik lejlighed til under hyggelige former at ønske hinanden glædelig jul.

Kasper Walther Sørensen har fundet en speciel niche, da han behersker at spille på både saxofon og orgel samtidig. Både i Grensten og i Ørum kirker spillede han Veni, veni Emmanuel imponerende flot på de to instrumenter.

Julekoncert i Randers Sundhedscenter

Af: Inger Schnetler

Der hersker i dag ikke megen tvivl om, at musik påvirker mennesker på mange måder, og at der er en sammenhæng mellem musik og sundhed. Det virker derfor helt naturligt, at Randers Sundhedscenter, der rummer så mange tilbud og aktiviteter inden for sundhedsområdet, også tilbyder en julekoncert med korsang til glæde og helse for både patienter, brugere og personale.

Pia Scharling, der er uddannet sangpædagog med speciale i sang og stresshåndtering, udtaler i Samvirke fra januar 2015 følgende: *"Det at synge er en fysisk handling - ligesom når man dyrker sport. I begge tilfælde, når man trækker vejret dybt ned i maven, bliver der frigivet en masse velværehormoner, de såkaldte endorfiner. Men den kontakt, man får med sig selv, er mindst lige så væsentligt. Når man synger, er man meget fokuseret. Man kan hverken græde eller grine. Man kan heller ikke tænke på andre ting. Man tænker kun på sang - og de bekymringer, man ellers måtte have, bliver sat på pause,"*

Randers Bykor og Niels Bastrup

Randers Bykor har adskillige gange givet koncert i Randers Sundhedscenter, og hver gang, koret er blevet inviteret til at synge, har vi med glæde sagt ja tak, da det er et godt hus at gæste.

I år fandt julekoncerten under ledelse af Niels Bastrup sted torsdag den 14. december om formiddagen. Programmet var et udvalg af de sange, der blev sunget til kirkekoncerterne, samt nogle fællessange, hvor Niels Bastrup akkompagnerede på klaver. Hvem kommer ikke i julestemning, når man synger med på de kendte julesange Sikken voldsom trængsel og alarm, Nu har vi altså jul igen og Juletræet med sin pynt? Hvem bevæges ikke ved at synge den nye julesang Hvad er det der gør jul til noget særligt af Peter Sander Andersen og Svend Erik Petersen? Og hvem bliver ikke i godt humør af at synge med på den lille julekanon I den underfulde nat af førnævnte Pia Scharling?

Koncerten fandt sted i den store hall midt i huset, og publikum var husets gæster/patienter, pårørende, folk fra byen og husets ansatte, der midt i det daglige arbejde tog sig tid til at liste uden for klinikkerne på alle etager for at lytte til og synge med på julens sange.

Jul på Kulturhuset

Af: Inger Schnetler.

Emma Bastrup akkompagneres af sin far, Niels Bastrup

For 12. gang arbejdede Korby Randers og Randers Bibliotek sammen om arrangementet Julen synges ind på Kulturhuset lørdag den 16. december kl. 11 – 12. Otte kor fra Korby Randers havde sagt ja tak til at deltage, og i en times tid lød der skøn korsang over hele Kulturhuset.

Randers Bykor under ledelse af Niels Bastrup havde fået tildelt Grågården til korets koncert, og her er der plads, lyst og køligt, et godt rum at synge i. Programmet var et uddrag af det, koret havde sunget til kirkekoncerterne. De to talentfulde solister, Emma og Johannes med efternavnet Bastrup gav med deres flotte violinspil koncerten et ekstra løft. Man kan kun blive glad, når man ser og hører de to dygtige børn spille så let og fint. Det vidner om stor musikalitet, daglige timer med violinspil og en stor glæde ved at spille.

Johannes Bastrup i et fint samspil med sin far, Niels Bastrup

Konceptet til arrangementet er, at publikum kan gå fra kor til kor og nyde sangen der, hvor man er. Et pænt antal tilhørere havde dog valgt at lytte til Randers Bykor hele tiden, og det var vi i Randers Bykor rigtig glade for.

Efter korenes koncerter samledes man, mens der blev sunget Nu har vi jul igen, på trapperne ned til biblioteket, hvor både publikum og korene mødtes. Her holdt formanden for kulturudvalget Mogens Nyholm en lille juletale, inden alle akkompagneret af Lene

Johnsen Søndergaard-Jensen sang Hvad er det der gør jul til noget særligt, Juletræet med sin pynt og Dejlig er jorden i udsættelsen af Öhrwall.

"Julen synges ind på Kulturhuset" er en dejlig tradition og en skøn optakt til julen. Arrangementet er særdeles velbesøgt, så vi må håbe, at det er en tradition, der er kommet for at blive.

Alle ældre var med til at synge julen ind på Kulturhuset.

En fantastisk korisk oplevelse

Af: Britt Simpson

Lørdag d.10/12 var jeg til Carols by Candlelight i St. Johns Smith Square i London. Aftenen blev en blanding af engelske korsalmer fremført af koret City of London Choir og fællessang begge under ledelse af korets dirigent Hilary Davan Wetton som desuden underholdt med små anekdoter, serveret med tør engelsk humor, imellem satserne.

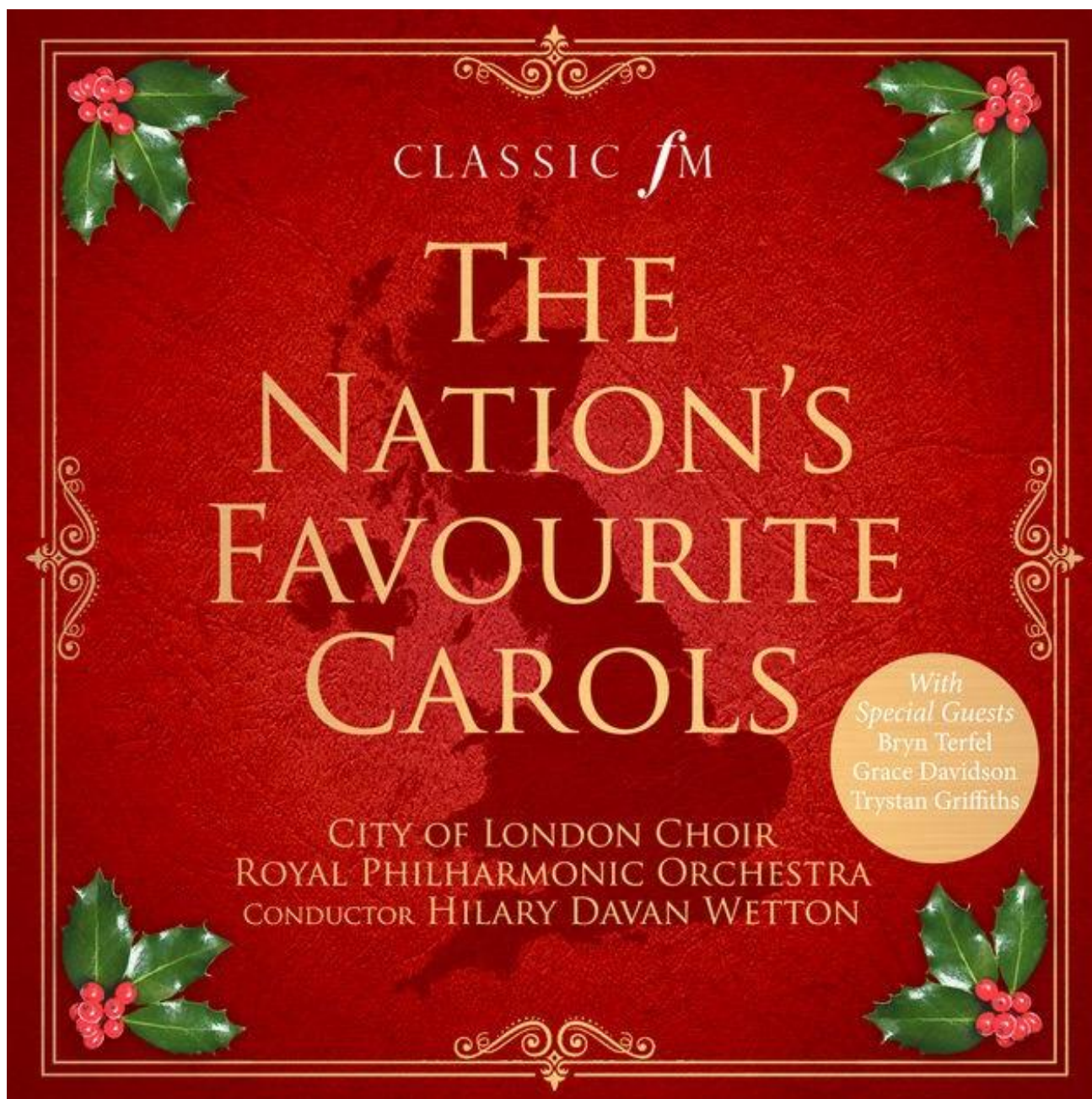
Som akkompagnement havde koret en percussionist, en pianist og en organist.

Fra første strofe var det en fantastisk oplevelse, som gav kuldegysninger og bragte publikum i julestemning.

Koret har for nyligt udgivet et julealbum "The Nation's Favourite Carols" sammen med Royal Philharmonic Orchestra, som efter min mening er must-have julemusik.

Den kan købes her: <https://itunes.apple.com/gb/album/the-nations-favourite-carols/1306420870>

Korets hjemmeside:
<http://cityoflondonchoir.org/>

Korsang kræver nærvær, koncentration, og glæde ved at synge.

Glædelig jul